

FBiH razvila autoindustriju koja zapošljava 11.000 radnika

Suradnja Za razvoj novih proizvoda i dobivanje velikih projekata nužno je daljnje lobiranje u VW-u, Daimleru i BMW-u

Razvoj autoindustrije u BiH nije neočekivan jer ta zemlja ima tradiciju industrijske proizvodnje i poslovanja u automobilskom sektoru

Projekt Gospodarske komore FBiH "Razvoj automobilske industrije u FBiH", pridonio je povećanju broja novih radnih mjesta te proizvodnje i izvoza u tom sektoru u razdoblju od 2018. do 2020. godine, priopćeno je iz Komore. Danas automobilska industrija u Bosni i Hercegovini

ni zapošljava oko 11.000 radnika i kao i svi ostali sektori trenutno je pod jakim udarom svjetske krize uzrokovane pandemijom koronavirusa.

S druge strane, uspješan razvoj autoindustrije u BiH nije neočekivan jer ta zemlja ima tradiciju industrijske proizvodnje i poslovanja u sektoru automobilske industrije. Najbolji primjer je bivša Tvornica automobila Sarajevo (TAS) gdje su se nekad proizvodili njemački automobili, posebno poznati Golf 2 koji je u BiH stekao status nacionalnog vozila. Međutim, očekivanja su bila da će se utjecaj projekta i niza aktivnosti kroz Grupaciju automobilske industrije, s više od 60 članica, vidjeti tek nakon 2018. godine, jer je procijenjeno kako će

Proizvodnja i izvoz porasli 10 posto

Od 2018. do 2020. u sektoru autoindustrije zaposleno je više od 790 novih radnika, a proizvodnja i izvoz porasli su više od 10%

BiH automobilska industrija postala je prepoznatljiva, a svi proizvođači automobila u EU dobili su informacije o kompanijama koje proizvode dijelove

se broj radnika koji rade u automobilskoj industriji povećati za oko 5 posto (ili oko 500 radnika), a proizvodnja za 4 posto, te izvoz za 4 posto. No prema pokazateljima, od 2018. do 2020. godine, u tom sektoru zaposleno je više od 790 radnika, dok je povećanje proizvodnje i izvoza veće od 10% u odnosu na ranije razdoblje.

Otvorili ured u Wolfsburgu

"S posebnim ponosom ističemo da je od 2017. godine otvoreno desetak novih kompanija u BiH koje izravno ili neizravno rade za automobilsku industriju", navode iz Komore.

Implementacijom niza aktivnosti u okviru projekta, BiH automobilska industrija postala je prepoznatljiva, a svi proizvođači automobila u EU dobili su informacije o kompanijama iz FBiH koje rade dijelove za automobilsku industriju. Za potrebe provedbe projekata, B2B susrete, prezentacije, te veće promocije BiH automobilske industrije, kao i prisutnosti u Volkswagenu, unajmljen je ured u Forum Autovisionu, u Wolfsburgu, za poslovne potrebe svih članica Grupacije automobilske industrije, uz mogućnost korištenja svih zajedničkih prostorija kompleksa, kao što su

Prevent počeo proizvoditi medicinsku opremu

Pandemija je teško pogodila BiH autoindustriju, čiji je najpoznatiji predstavnik Prevent grupa u vlasništvu obitelji Hastor. Zbog smanjenih narudžbi autodijelova i potreba za medicinskom opremom u BiH Prevent je na svim lokacijama gdje za to postoje uvjeti kapacitete preusmjerio u proizvodnju zaštitne opreme za potrebe zdravstvenih ustanova i građana u cijeloj BiH. Riječ je o o jednokratnim zaštitnim maskama, zaštitnim odijelima i dodatnoj zaštitnoj opremi nužnoj za bolnice i domove zdravlja.

traživanje kompanija automobilske industrije BiH. Usto, pripremljen je i katalog automobilske industrije koji sadrži 31 najveću kompaniju iz sektora. To je jedini katalog takve vrste u Bosni i Hercegovini. Mirsad Jašarspahić, predsjednik Gospodarske komore FBiH, ističe nužnost nastavka razvojnog projekta "Razvoj automobilske industrije FBiH", jer će se njegovom daljnjom realizacijom omogućiti BiH kompanijama da sačuvaju poziciju u globalnim opskrbnim lancima autoindustrije, te stavljanjem u funkciju kadrovskih i proizvodnih kapaciteta, što će posebno u vrijeme koronavirusa biti dodatni poticaj za pokretanje ekonomije. Prema njegovim riječima, radi se o strateškom i dugoročnom projektu koji preskače sve barijere - entitetske linije i državne granice, te treba biti primjer i drugim sektorima kako se može na institucionalan način podignuti razina poslovanje na višu razinu globalizacije. *pd*

dvorane za sastanke i prostori-je za održavanje prezentacija. Ured u Wolfsburgu već je 2018. godine opravdao svoju svrhu, gdje su kroz dosadašnju nazočnost te aktivnosti predstavnika Grupacije u Wolfsburgu ostvareni brojni izravni susreti s predstavnicima proizvođača automobila i pregovarano o modusima unaprjeđenja suradnje, te većeg osvajanja tržišta u EU.

Međutim, kako tvrde iz Grupacije, za razvoj novih proizvoda i dobivanje velikih projekata, nužna je i dalje stalna nazočnost i lobiranje u kompanijama VW, Daimler, BMW i drugima, kao i pratećim kompanijama,

kao što su **Bosch**, Benteler, Magna, Mahle, a što je moguće realizirati putem Razvojnog ureda u Komori FBiH, koji predstavlja vezu između kompanija, udruga, fakulteta i laboratorija u BiH, te inozemnih partnerskih razvojnih centara. "Time bi domaća autoindustrija stvorila uvjete za usvajanje proizvodnje složenijih dijelova, kako konvencionalnih, tako i električnih automobila", navodi se u priopćenju.

Primjer drugim sektorima

U suradnji s USAID WHAM projektom, izrađena je web platforma Grupacije automobilske industrije koja omogućava pre-